

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 107/05
08.09.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Слијепчевића, председника већа, Љиљане Ивковић-Јовановић и Надежде Радевић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против противника предлагача ББ, ради признања стране судске одлуке, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Окружног суда у Београду III P-1-34/2003 од 28.6.2004. године, у седници одржаној дана 8.9.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ решење Окружног суда у Београду III P-1-34/2003 од 28.6.2004. године и предмет враћа Окружном суду у Београду на поновни поступак.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Окружног суда у Београду III P-1-34/2003 од 28.6.2004. године одбијен је као неоснован предлог АА поднет против противника предлагача ББ којим је тражено да се призна страна судска одлука-пресуда Општинског суда у Дарувару, Република Хрватска П бр. 97/95-16, која је постала правноснажна дана 9.2.1996. године, а донета 27.9.1995. године.

Против овог првостепеног решења предлагач АА изјавила је благовремено жалбу, не наводећи разлоге. У жалби је најавила да ће образложење жалбе доставити накнадно, што није учинила. Жалба је поднета преко пуномоћника.

Противник предлагача је жалбу примио.

Врховни суд је испитао побијано решење у смислу 365. у вези члана 381. савезног ЗПП-а у вези члана 491. ЗПП ("Сл. гл. РС" бр. 125/04), и нашао да је жалба основана.

Према разлозима побијаног решења, првостепени суд је одбио признање стране судске одлуке из Републике Хрватске, јер према извештају Министарства ДЗ СЦГ између Републике Хрватске и ДЗ СЦГ не постоји реципроцитет у погледу признања и извршења страних судских одлука у смислу члана 92. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља. Из стране судске одлуке-пресуде Општинског суда у Дарувару П-97/95-16 од 27.9.1995. године која је постала правоснажна 9.2.1996. године произилази да је донета у спору ради плаћања доприноса за издржавање малл. АА1 и малл. АА2, чији је заступник њихова мајка (овде предлагач) АА, сви из ____. У време када је ова судска одлука донета Република Хрватска није била у саставу СФРЈ. Брак странака (предлагача и противника предлагача у овом ванпарничном поступку) разведен је правноснажном пресудом Општинског суда у Дарувару П 47/92-14 од 11.8.1992. године, којом су малолетна АА1 и малолетни АА2, деца странака, поверена овде предлагачу Биљани АА на чување и одгој.

Жалба предлагача је основана.

У првостепеном поступку учињена је битна повреда одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 14. савезног ЗПП-а, јер побијано првостепено решење не садржи разлоге о свим битним чињеницама, а због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно и правилно утврђено.

Непостојање уговорене узајамности (реципроцитета) између државе порекла стране судске одлуке и државе признања није сметња да се призна страна судска одлука. Када узајамност није уговорена, суд признања стране судске одлуке полази од претпоставке да фактичка узајамност са страном државом у погледу њене судске одлуке постоји, све док се противно не докаже. То произилази из одредбе члана 92. став 3. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља која садржи обориву претпоставку у прилог постојања узајамности у овој области, што значи да је учесници у овом поступку могу обарати тако што ће доказивати да узајамност не постоји. На садржину цитиране одредбе указано је и обавештењем Министарства за људска и мањинска права од 18.9.2003. године.

Наведено Министарство за људска и мањинска права је на захтев Окружног суда у Београду обавестило тај суд дана 18.9.2003. године да је за признање и извршење стране судске одлуке потребно постојање узајамности и указало на садржину одредби члана 86. став 1. и 92. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља. Навело је и да непостојање узајамности није сметња за признање стране судске одлуке донесене у брачним споровима и спору ради утврђивања и оспоравања очинства или материнства. Првостепени суд је на основу наведеног обавештења закључио да у конкретном случају узајамности између Републике Хрватске и ДЗ СЦГ, нема, и на основу тога донео побијано решење.

Међутим, побијано решење не садржи разлоге о непостојању фактичког реципроцитета између државе порекла и државе признања стране судске одлуке, да би законска претпоставка из одредби члана 92. став 3. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља о постојању фактичке узајамности била оборена и признање стране судске одлуке било ускраћено.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 380. став 1. тач. 3. ЗПП, укинуо побијано првостепено решење и одлучио је као у изреци овога решења.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити по примедбама из ове одлуке тако што ће отклонити наведене недостатке и утврдити битну чињеницу за доношење правилне одлуке о предлогу за признање стране судске одлуке, да ли у оваквој врсти спорова постоји фактички реципроцитет између Републике Хрватске и ДЗ СЦГ. Првостепени суд ће ценити и остале околности овог случаја, између осталог и чињеницу да се у иностраној судској одлуци чије се признање тражи појављују као странке-тужиоци малолетна деца странака АА1 и АА2, чији је законски заступник њихова мајка, овде предлагач АА а да је предлог поднела и појављује се у овом поступку као једини предлагач њихова мајка АА. Пошто у свему поступи у смислу предњег, првостепени суд ће поново донети одлуку имајући у виду утврђене околности битне за доношење правилне и законите одлуке.

Председник већа - судија

Драгиша Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка

МН